

РОБЪРТ ШЕКЛИ ПСИХОРОБИТЕ НА МАНИТОРИ

Превод от английски: Марин Загорчев, 2013

chitanka.info

Този е един от любимите ми. Отдавна си мисля, че става за филмиране. Готов съм да отстъпя правата!

1.

Почти бях отминал зоната на астероидите, когато в периферията на екрана на радара ми се появи сигнал. По начина на присветване изглеждаше, че съм засякъл обитаем планетоид, макар че не фигурираше в каталога на „Астероидния навигатор“. Замислих се. Можех да стигна до него за няколко часа със съвсем незначителна промяна в курса. Един-два допълнителни дни в едномесечното ми пътуване нямаха голямо значение.

На малкото обитавани астероиди гостите отвън винаги бяха добре дошли. Въведох данните за новия курс. Предположих, че съм попаднал на частна колония, а не на някоя от онези, които Великите сили поддържаха за престиж.

Не ми се мислеше какви са разходите за поддържане на нормална земна гравитация и светлина. Това е играчка за богати, помислих си. Идваше ми малко множко.

Обаче не пречеше да ида да ги видя. По радиостанцията поисках разрешение за кацане. Веднага ми дадоха.

Всичко изглеждаше съвсем нормално. Не подозирах в какво се забърквам.

2.

Между другото, аз съм Нед Флечър. Работя като пилот на космически кораби в „Южни мини“, компания с интереси в добива на полезни изкопаеми из цялата Слънчева система.

Доста съм добър в професията си, въпреки че това си е една нискоквалифицирана работа, като карането на камион, само че не толкова интересна и без многобройните паркинги за тирове, където можеш да спреш за кафе и да си побъбриш с някого. Е, не се оплаквам. Светът е в икономическа криза и е голям късмет, че имам работа.

Навремето, като дете в Ийст Ориндж, щата Ню Джърси, когато гледах предавания за чудесата на космическото летене, винаги съм си фантазирал как, когато порасна, ще живея в свят, в който огромни космически лайнери ще се носят величествено в пространството на път към странни светове, обитавани от други същества. Само че първите изследователи не срещнаха други същества. Хората скоро откриха, че да живееш на Марс или Луната, не е толкова интересно, колкото са си представяли. Истинската тръпка беше на Земята. Затова, когато пораснах, в космоса живеяха само дипломати, ексцентрици и такива като мен, каращи кораби с руда.

Баща ми беше адвокат в малък град, при това честен и затова — беден. Единственото, което получих в наследство от него, бяха високопоставени приятели политици в Южен Ню Джърси.

Един от тези приятели ме уреди в „Синдиката на космическите пилоти“.

Аз и колегите ми оставахме със седмици и месеци сами, докато достигнем мините и складовете на Луната или астероидите. Натоварвахме рудата от автоматичните миннодобивни машини с помощта на автоматични товарачи, без абсолютно никаква човешка намеса. Имаше идеи да се пуснат кораби с многочленен екипаж и направиха такива експерименти, но резултатът беше плачевен. При двучленните екипажи често се стигаше до жестоки разправии, а тричленните обикновено се настройваха двама срещу един. Появи се

предложение за съставяне на съпружески екипажи, но идеята бе категорично отхвърлена от синдиката. Задължението му беше да се грижи за членовете си, а не да хвърля в открития космос съпруги и приятелки.

Пък и това би довело до абсурдната ситуация в космоса да се пращат пеленачета — защото къде можеха майките да оставят децата си? Идеята бе оптимистична, може би дори далновидна, но не беше времето да се прилага сега, при 25% безработица сред мъжката половина от работоспособното население.

Първият комерсиален космически кораб бе разработен от „Даймлер“ в Бранденбург през 1922 г. По онова време Долфус бил канцлер на Австро-Унгарската империя, а Джон Антъни Граймс — президент на САЩ.

Били са лоши времена за тринайсетте Колониални американски щата, заобиколени от вражески сили. На юг са били Испанска Флорида и Френска Луизиана. Мексико се е простирало от границите на Тексаската република до Сан Франциско. На север са били руската провинция Сибир-Аляска, Британска и Френска Канада. Колониалните американски щати са били малка държавица.

Мнозина американци са имали чувството, че съдбата е против тях. Кой би предположил, че експедицията на Пършинг в Мексико ще доведе до продължилите с години ужаси на Мексиканско-индианските войни, и то във времето, когато французите са напирали по границата, опитвайки се да разширят Луизиана в индианските територии? Освен това е трябвало да се справим със сепаратистките щати и Мормонската теократична република на Морони. Да не говорим за многобройните погранични сблъсъци с команчи, апачи и другите индиански племена. В Северна Америка имало прекалено много държави, които през повечето време враждували. На някои хора им хрумвало, че, за да си спестим много проблеми, трябва да се обединим още от самото начало. Трудно било обаче да си представиш такава възможност, предвид силата на мексиканците и индианците и упоритостта на европейците.

Последната ни надежда умряла с Джордж Вашингтон във Вали Фордж.

Жалко за човека. Няколко години по-късно британците ни дават независимост. Обаче договърът налага строга клауза, забраняваща да се разширяваме извън определените граници.

Другите държави вече били предявили претенциите си върху дивите северноамерикански земи и американското колониално правителство не било достатъчно силно, за да ги изгони. И не само историята работи срещу нас, ами и икономиката.

През 1914 г., когато опасността от война в Европа като по чудо била избягната с убийството на престолонаследника Рудолф в Сараево, светът изпаднал в безумна треска за харчене, продължила до 1929 г., когато всичко живо фалирало. Тогава започнала световната депресия, продължаваща и досега.

Отначало си мислехме, че космическите полети и извънземната търговия ще променят положението и ще донесат благоденствие на нас, американците.

Започнахме да копаем полезни изкопаеми на Луната и в астероидния пояс. Ниската цена на космическите полети направи това начинание възможно и без инвестиции на европейски и източноазиатски капитали. Приходите от извънземния рудодобив осигуриха на страната ни допълнителни средства, но това не промени зависимостта ни от европейците и не намали броя на американците, които ходят да работят в мините и фермите им.

Положението се закучваше и мнозина от нас само чакаха шанс да се измъкнат, да се посветят на съдба, която все още смятахме, че ще ни донесе слава и неограничени възможности. Въпреки всички несгоди, Америка все още е земя на надежда и мечти.

3.

Приземих кораба, отворих херметичните люкове и влязох в голямото метално помещение, което служеше за приемна станция на астероида. Там ме чакаше някакъв мъж, брадат, по-възрастен от мен, може би около трийсет и пет, с черен панталон, моряшка фланелка на сини и бели райета и черно моряшко кепе.

— Добре дошъл на Манитори — поздрави ме той. — Казвам се Хенк. Моля, елате с мен.

Излязохме в коридор, качихме се един етаж по късо стълбище, после — друг коридор. Той спря пред една врата и я отвори.

— Тук ще се настаните. Има приготвени чисти дрехи. Почетните гости винаги се обличат официално за вечеря. Губернаторът ще дойде по-късно в столовата.

Стаята беше просторна и луксозно обзаведена. На голямото, ниско легло имаше оставени дрехи — бяло копринено сако и бял спортен панталон.

От едната страна имаше баня с бели плочки и вана колкото малък басейн. Такова нещо нямаше на нашите кораби. Взех си дълга, приятна баня, обръснах се гладко и се облякох. Хенк дойде, за да ме заведе на вечеря.

Столовата беше като банкетна зала. Ореховата облицовка сигурно струваше цяло състояние, да не говорим за кристалните полилеи.

Имаше дълга маса и пет места с поставени съдове и прибори. Четири души вече се бяха настанили. На челното място седеше плешив старец с голяма брада — очевидно домакинът. Приблжих се и му подадох ръка.

— Казвам се Нед Флечър. Много ви благодаря, че ми позволихте да кацна на вашата планета.

— Добре сте ни дошъл — поздрави ме той. — Аз съм Смит и съм собственик на този малък планетоид, който наричаме Манитори.

Хората тук често ме наричат „Губернатора“. Заповядайте, седнете, господин Флечър.

Седнах на мястото, което ми посочи.

— Сигурно ви прави впечатление, че повечето места около масата са празни. Аз обичам компанията, но тук рядко идват външни гости. Нека да ви представя сътрудниците си, доктор Хана и капитан Лопес. А това е дъщеря ми, Вера.

Вера беше дребничка, с къдрава червеникаво-кестенява коса и черти, издаващи остър ум и жизненост. Беше привлекателно момиче около двайсетте. Носеше къса вечерна рокля от светлозелен шифон. По-късно научих, че роклята е от Париж, макар че Вера никога не беше ходила там. Тя ме погледна, усмихна се леко, тъжно, и отмести очи. По-късно обаче забелязах, че пак скришом ме гледа.

Последвалото угощение би било забележително и на Земята, но тук, сред астероидите, граничеше с чудо. Хенк и още един мъж, също с моряшка фланелка на бели и сини райета, сервираха ястие след ястие. Въпреки че бяха доста сръчни, двамата не изглеждаха много в час. Движеха се малко като зомбита — черта, която по-късно щях да си спомня. Капитан Лопес беше дребен мъж с маслинов тен. Имаше тънки мустачки по ръба на горната устна и носеше прясно изгладена жълтеникаво-кафява униформа без отличителни знаци. Той не приказваше много.

Докато хапвахме супата от раци, доктор Хана се разприказва. Беше мъж на средна възраст, с гъста черна коса и яки космати ръце, които леко трепереха. Каза ми, че отговарял за здравеопазването на Манитори, но това не било основното му занимание. През повечето време извършвал научни изследвания. Не спомена от какво естество.

— Много ни е приятно да видим ново лице — заключи Смит след вечерята. — Най-вече на Вера, сигурен съм. Тя не общува с много млади хора тук. Господин Флечър, можете да останете колкото искате, стига да го позволява натовареният ви график. Стаята и всичко, което можем да ви осигурим, са на ваше разположение.

— Много любезно от ваша страна, господине. Благодаря!

— Чудесно! Можете спокойно да се разхождате из цялата база. Манитори е прекрасна малка планета. Всичко е много добре изпипано. Вера с удоволствие ще ви разведе. Ще видите, че някои райони са означени като забранени за външни лица. Това е за безопасност на

малкото ни външни посетители. Забранените зони са свързани с енергията, която ни захранва.

4.

Легнах си рано. На другия ден излязох да се разходя из планетоида. Където и да погледнех, обзавеждането беше скъпо, красиво и реалистично. Имаше достатъчно неравности и неправилни контури, за да те убедят, че този свят се е появил естествено, а не е създаден от човек. Възхищавах се на сложните решения, комбинирането и поддръжката им. Останах един ден, после — още един. Толкова съвършен бе този малък свят, че ми беше трудно да се отделя от него.

Вера често ми правеше компания. Разхождахме се по сухите пожълтели ливади в лятната горещина. Тя издейства специално разрешение от баща си да направи за мен гръмотевична буря с метеогенератора. Предизвика пухести купесто-дъждовни облаци с лилави дъна, натрупани един върху друг като огромни наковални с обли форми. Имаше ярки, разклонени мълнии, продължителен гръмотевичен тътен, после дъжд и накрая мъгли.

Хукнахме в поройния дъжд, със залепнали по телата мокри дрехи и приведени срещу фучащия вятър. Добрахме се до групичка дървета, като се хлъзгахме и падахме със смях в разкаляната трева. Разтреперани, се притиснахме един до друг под един огромен дъб, докато стихията се вихреше около нас, притискахме се силно, за да се стоплим. Женското присъствие на Вера бе адски възбуждащо. Наложих си да не мисля за това. Смит беше много богат човек. Бях сигурен, че има по-велики планове за дъщеря си от това, да я омъжи за обикновен космически пилот.

Едно нещо ме притесняваше на това място. Дори с най-съвременните енергийни източници и автоматично оборудване, не виждах как е възможно толкова малко хора да поддържат толкова сложна система.

Тук имаше нещо странно. Много ми се прииска да надникна в енергийната станция. Входът обаче се намираше върху малко възвишение, ограден с бодлива тел.

Вечерта Хенк ми донесе чисти дрехи и оправи леглото.

— Хенк, каква е работата тук? — попитах го. — Защо е забранен достъпът до енергийната станция?

— Не мога да говоря за това.

— Тогава ще попитам Губернатора.

— На ваше място не бих го направил.

— Защо? Какво става тук?

Хенк ме погледна изпитателно за няколко секунди.

— Добре, ако толкова много искате, ще ви покажа.

— Да, искам.

— Много добре. Но не сега.

— Кога?

Хенк помисли за момент, преди да отговори:

— Ако успеете да се измъкнете незабелязано, елате при метеогенератора зад енергийната станция утре в 15 часа, когато другите са в почивка.

5.

Астероидът се управляваше по много точен земен график и светлината и температурата се регулираха по него. Всяка вечер слънцето залязваше, температурата спадаше, появяваше се роса, мръкваше се. Сутринта малкото изкуствено слънце изгряваше и скоро наставаше суха средиземноморска жега, започваше да ти се приспива и ти се приискваше да си почиваш в прохладната стая. Аз обаче се отърсих от летаргията и, както всеки ден, излязох на разходка.

Навън не срещнах никого. Хенк ме чакаше сред групичка дървета зад енергийната станция.

— Сигурен ли сте, че искате да го направите? — попита ме. — Може да видите нещо неприятно.

— Сега вече окончателно събудихте любопитството ми.

— Добре, господин Флечър. Елате с мен!

Минахме през врата, изсечена в склона, която водеше направо в енергийната станция. Слязохме по каменно стълбище в подземен коридор. Бледи крушки на тавана осветяваха пътя. Стигнахме в сърцето на станцията, в оперативния сектор.

Хенк ме въведе в малко помещение и отвори едно тясно прозорче на стената. Погледнах през амбразурата и видях голяма амфитеатрална зала. Отначало си помислих, че е някакво училище. Имаше множество пейки с маси пред тях. На пейките седяха мъже и се взираха в монитори. Всички носеха фланелки на черни райета, черни панталони и черни кепета.

Отначало не разбрах какво правят. Помислих, че гледат снимки на екраните. После забелязах, че мониторите показват постоянно променящи се графики. Между пейките напред-назад ходеха униформени мъже, с ръце зад гърба и властно поведение. Очевидно бяха надзиратели.

Забелязах също, че всеки от тези мъже носи малък, тънък камшик. Когато преценеше, че някой от работниците не се стараеше достатъчно, надзирателят го докосваше по рамото с камшика.

Камшиците явно бяха електрически, защото едно докосване беше достатъчно.

— Какво правят? — попитах Хенк. — Какво става тук?

— Хората пред мониторите са психороби. Те поддържат цялата система на планетоида.

— Как?

— Мисловното им усилие, комбинирано и синхронизирано от машините на доктор Хана, захранва повечето ефекти, които виждате на тази планета. Психоробите са построили, в буквалния смисъл, почти всичко тук.

— С ума си? Невъзможно!

— Доктор Хана е намерил начин да използва принципите на телепатията и психокинезата. Можем да превръщаме директно мозъчната енергия в сила.

— Сила ли? Да не би да имате предвид електричество?

Хенк поклати глава:

— Силата, която се произвежда от съвместното умствено усилие, не прилича на никоя друга, известна на човечеството.

Звучеше като пълна фантазмагория. Въпреки това системата изглеждаше ефикасна и зловеща.

— Върху какво работят онези хора? — попитах, като посочих осем мъже, седящи заедно пред една маса и втренчени всеки в своя монитор.

— Те отговарят за градинската ограда. Всички стени, дори възвишенията на планетата се строят и поддържат изцяло с умствен труд. Господин Смит много се гордее с това.

— Не изглежда да им е много приятно — отбелязах.

— И на вас няма да ви е приятно, ако по цял се взираете в монитора и си представяте хълм или градинска ограда.

— Ами онази групичка?

— Те правят облаците в небето. Останалите групи си представят и поддържат други елементи от пейзажа.

Отново огледах приведените над мониторите мъже, с изпънати лица и напрегнати тела.

— Изглежда адски тежък труд.

Хенк кимна:

— Това изцежда волята ти. Такъв ефект имат адските машини на Губернатора. По цял ден седиш на компютъра. Това е постоянно изпитание на волята. И няма кръшкане. Надзирателите следят нивото на съсредоточаване с измервателните си уреди и могат да преценят какво усилие полагаш. Ако се отпуснеш, веднага следва наказание. Не е забавно, уверявам ви. Елате, от тук се вижда по-добре.

6.

Минахме по тъмния подземен коридор и пак излязохме на светло. Заобиколихме хълма, докато стигнахме малка горичка. Седнахме на сянка.

— Това ли е единственото, което правите? Не ви ли дават почивка?

— О, имаме по няколко часа свободно време — отговори Хенк. — Разбира се, не могат да ни забранят да спим, освен ако не искат да ни убият, а това не им е изгодно, поне докато не пристигнат нови попълнения. Но ни отнемат всичко чрез най-жестоките наказания, известни на човечеството — дори още по-жестоки, защото са рафинирани и психически. Имам предвид жестокостта да принудиш човек да мисли задълбочено и крайно съсредоточено за нещо, за което не иска да мисли, и така с часове, ден след ден, седмица след седмица.

— Как са попаднали тук тези мъже?

— Някои са вербувани от различни градове в Америка. Други са взети от катастрофирани космически кораби. Отначало не беше толкова зле. Господин Смит ни даваше да почиваме в неделя и понякога в събота работехме само до обяд. Можехме да гледаме филми и дори ни осигуряваше жени от космическите бордеи, които обикалят колониите. Не казвам, че е било приятно, но беше много по-добре от сега. Започнахме да губим персонал и господин Смит не можеше да го попълва достатъчно бързо. Сега се налага да работим почти непрекъснато. Иначе цялата система ще се разпадне.

Хенк въздъхна. Лицето му бе измъчено и мрачно.

— Преди инцидента беше приятно след цял ден напрежение просто да не мислиш за нищо. Или да се отдадеш на собствените си мисли. Представях си родното място — в Мейн, близо до канадската граница. Обичах да си спомням за утрините, когато слънцето изгрееше над високите ели и целият свят изглеждаше зелен и светъл. Мислех и за други неща. Но сега няма време за това. Ние го предупреждавахме. Той все обещава да направи нещо, но не виждам как ще стане. Вече не

идват нови попълнения, а тези, които сме останали, няма да издържим още дълго.

— Ти защо не си при другите?

— Силите ми се изчерпиха и затова ме оставят без наблюдение. Мислят, че не съм в състояние да комуникирам. Обаче аз ги измамих, запазил съм си способността да говоря и мисля. Загубих обаче другите. Всички тези години в психомашините унищожиха обвивките на невроните ми и повредиха цели дялове от мозъка ми. Преди бях доста добър по математика. Сега си спомням само формулата за обиколка на окръжност. $E=mc^2$, така ли беше?

— Виж, разбирам, че сте в ужасна ситуация. Веднага щом се върна на Земята, ще уведомя властите и ще се погрижа да бъдат взети някакви мерки.

— Убеден ли сте?

— Да, разбира се.

— Защо си мислите, че ще се върнете? Първите няколко вечери сте гост на Хенк. Той ще ви използва, докато се изчерпи тръпката от срещата с нов човек.

— И после какво?

Преди Хенк да отговори, чухме стъпки. Капитан Лопес идваше към нас, като потупваше с жокейска пръчка по безупречно изгладения си панталон.

— Господин Флечър, изрично ви бяхме помолили да не влизате в енергийната станция. Хенк явно е забравил за камерите. Нали, Хенк?

Хенк се сви уплашено и не отговори.

— Сега видяхте нещо, което не трябваше да виждате — продължи Лопес. — Елате с мен, господин Флечър.

Направих крачка назад и стиснах юмруци. Лопес се изсмя. Страничният му кобур бе отворен. Ръката на капитана беше на ръкохватката на пистолета. Сякаш ме предизвикваше: „Хайде да видим дали си достатъчно бърз!“ Изглеждаше доста уверен и предположих, че има основание.

Лопес извади пистолета и ме поведе към енергийната станция. Вкара ме пак в стаичката.

— Чакай тук!

— Какво ще правите с мен?

— Нищо прекалено драстично, бъди спокоен. Искам да ме изчакаш тук, докато се посъветвам с доктор Хана и Губернатора.
Лопес излезе и ме заключи вътре. Седнах и зачаках съдбата си.

7.

Оставиха ме така само няколко часа. Това не е дълго.

Обаче, казвам ви, нервите ми бяха изопнати. Мислех си, че не беше много разумно да се подчиня без съпротива на Лопес. Каквото и да станеше, нищо хубаво не ме чакаше тук. Можеха да ме убият, да съобщят, че съм излетял, и да пуснат кораба ми на автопилот. Нямаше мърдане.

По едно време дойде Лопес и ме изведе. Попитах къде отиваме, но той отговори, че не ми е позволено да задавам въпроси.

Държеше пистолета изваден, сякаш очакваше отчаяни действия. Наистина, бях готов да го нападам, но нямаше смисъл да се самоубивам. Надявах се, че по-късно ще имам по-добра възможност.

Заведе ме в голямото помещение, където веднага след пристигането ми бяхме вечеряли със Смит. Губернатора беше там, строг и заплашителен в голямото кресло, с разперена върху гърдите брада, като някакъв древен пророк. Вера също бе там, с черен панталон и блуза. Изглеждаше малко смутена.

— Седнете, господин Флечър — каза Смит. Гласът му не издаваше нищо. — Изглежда, че сте се интересували от семейните ни тайни.

— Моля за извинение. Няма да издам на никого тайните ви. Просто ми беше любопитно.

— Начинанието, над което работя, е твърде важно, за да позволя един пришълец да го провали. Имах доста зловещи планове за вас, господин Флечър. Обаче дъщеря ми ми каза голямата новина.

— Нед — заговори Вера, — няма смисъл да пазим плановите си в тайна, след като вече си видял енергийната станция. Трябваше да почакаш, миличък. Но няма значение. Вече казах на татко, че смятаме да се оженим.

И до днес съм горд, че запазих самообладание. Съвсем спокойно казах:

— Мила, съжалявам, че баща ти трябваше да научи по този начин.

Приблжих се към нея. Тя се изправи и се притисна до мен.

— Добре се справяш, тикво — прошепна ми. — Продължавай!

— В такъв случай, Нед, май ще е уместно да си говорим на „ти“ — каза Смит. — Наричай ме Седрик. Вера ми каза, че е било любов от пръв поглед. Че двамата, така да се каже, сте се обrekli един на друг още първата вечер. Това е единственото, което ме кара да ти имам доверие.

Изправи се и се приближи към мен.

— Нед, това, което правя тук, е много важно. Не само за мен, а и за цялото човечество. Ще ти обясня, когато му дойде времето. Обещавах ли, че няма да ме предадеш?

— Разбира се. Обещавам — отговорих.

Бях в безизходна ситуация. Какво друго бих могъл да кажа? И все пак това още гложди съвестта ми.

— Много добре. По-късно, след вечеря, ще ти разкажа за плановете си.

8.

— Доста си схватлив — отбеляза Вера, след като останахме сами.

— Защо го направи?

— Това беше единственият начин да ти помогна. Двамата с теб имаме обща кауза. Ти искаш да се махнеш от тук, нали? Аз също. Да, дъщеря съм му. Но той е прекалено властен баща. Целия си живот съм прекарала тук. Копнея да отида на Земята и да живея нормално. Обаче Смит е самотен без мен, все измисля причини да не ме пусне. Жал ми е за него, но трябва да се махна от това място, Нед.

— Добре. Ето какво ти предлагам. Ти ще ми помогнеш да се добера до кораба, а аз ще те закарам където пожелаеш.

— Чисто делова сделка — съгласи се Вера, — но, докато сме тук, ще трябва да се държиш, сякаш наистина сме влюбени.

— Ти също.

Тя ме изгледа особено:

— Ще се справя. Не си чак толкова зле.

После излезе.

Тази вечер и в течение на следващите дни научих, че Седрик Смит е родом от Тексаската република, където работел в една от големите памучни фабрики. Доказал се като отличен бизнесмен. Израснал бързо в йерархията и след няколко години бил управител на цялата фабрика, подчинен единствено на собственика, господин Додс. Неочакваното отваряне на аржентинския пазар под управлението на Лопес де Арагон за тексаските памукопроизводители открило пред Смит нови възможности. Започнал собствен бизнес, открил фабрика в Буенос Айрес, после втора — в Мендоса, след това трета. След пет години имал верига от фирми по цялото западно полукълбо.

Страшно забогатял и се преместил на карибския остров Доминика, където либералното данъчно законодателство и охолният живот под управлението на внука на императрица Жозефина можели да изкушат всеки бизнесмен на света.

Подобно на много хора като него, Смит искал да остави името си в историята. Бил достатъчно богат, за да си позволи да колекционира произведения на изкуството — този винаги надежден начин за развлечения на лишени от талант богаташи. Можел да основе библиотека, болница, дори университет. Обаче не избрал никоя от тези възможности. Човек с голяма далновидност и известни мегаломански наклонности, Седрик решил да се премести на самата граница на достъпния космос.

Дълги години с доктор Хана работели по проекта за добиване на психоенергия. Решил, че ще е най-добре да го реализират далеч от ограничаващите земни закони — в космоса, където никой не можел да му търси сметка.

Верен на стила си, Смит потеглил с цяла експедиция. Цели десет кораба за далечни полети изнесли екипировката му в астероидния пояс. Агентите му вече били набелязали подходящо парче скала. Било не по-голямо от петнайсет километра в диаметър — малка планета, много удобна за обитаване от хора. Необходимата гравитация се осигурявала от ракетно-опосредствано въртене. Вода можели да добиват от парчетата праисторически лед в астероидите, а кислорода — от водата.

Смит докарал къщата си от Земята, като я транспортирал на части и сглобил на място. Така били поставени основите на сегашното му просторно, луксозно имение.

Седрик взел на астероида също жена си, Луела, и малката си дъщеричка Вера. Луела Смит се опитала да се адаптира, но астероидите били свят за мъже — една жена нямало какво да прави там. След малко повече от две години била победена от меланхолията и носталгията, която доктор Хана не могъл да излекува.

Вера израснала тук, като постоянно си мечтаела за далечната Земя; молела се за деня, когато ще може да се махне, далеч от безумните експерименти на баща си и атмосферата на фанатизъм и злокобност, обгръщаща като облак този малък свят. Отчаяно искаше да се махне. А аз бях първият ѝ шанс да го направи. Аз също отчаяно исках да се махна. Освен това Вера беше доста сладка.

9.

С Вера се размотавахме като влюбени гълъбчета; преструвахме се за пред останалите, забавлявахме се и планирахме бягството си. Научих, че вратата към космодрума е запечатана. Корабът ми беше там. Само Смит имаше достъп до него. Трябваше да почакам, докато Вера намери начин да се вмъкнем.

Един ден след вечеря Смит ме повика в кабинета си.

— Нед, все още си на изпитателен срок, но имаш всички шансове да станеш един от нас. Искам да ти покажа всичко, за да имаш пълна представа какво става тук. Нагърбили сме се с изключително важна мисия. Важна не само за нас, а и за Америка и целия човешки род.

Смит и доктор Хана бяха убедени, че следващият голям скок на човечеството ще е в областта на психоенергията. Последните експерименти с телепатия и телекинеза на Земята им бяха показали посоката. Всички опити обаче се правили с индивидуални субекти, работещи самостоятелно. Така не можеш да генерираш достатъчно психоенергия, обясни Смит. Необходимо било колективно усилие. Група проводници, работещи заедно, под ръководство и чрез машини за насочване. Само така можел да се направи пробив към ново измерение на енергията.

Техническите подробности ми бяха непонятни. Смит обясни, че Хана бил усъвършенствал методите за компютърно генерирани силови линии, които на практика привличали разума в компютъра и му помагали да се концентрира върху определена тема. Измервателни устройства следели вълновата активност на мозъка и показвали на надзирателите кой от психоробите не полага достатъчно старание. Сътрудничеството и синхронизацията между умовете били жизненоважни, ако искаш да получиш истинска енергия. Без допълнителни мерки генерираните по този начин психообекти просъществували за твърде кратко време. Те обаче били „реални“ във

физичния смисъл — отговаряли на всички критерии за материално съществуващи обекти.

Въпреки че били реални обаче, изглеждало че принадлежат към друго измерение на пространство-времето. Ако не се захранвали постоянно от психоробите, те изчезвали в това хипотетично друго измерение. Можело да е четвърто измерение или някое по-висше. Единственият начин да се премине там било чрез психоенергията.

— Проблемът е да се генерира достатъчно психоенергия, за да се прехвърлиш — обобщи Смит. — На Манитори не разполагаме с достатъчно хора, за да го постигнем. Освен това хората ни не са достатъчно мотивирани, за да си вършат добре работата. Все пак имаме напредък. Надявам се скоро да направим решителния пробив.

Прибрах се в стаята си и току-що наученото не ми излизаше от главата. По-късно през нощта дойде Вера.

— Уредих всичко — обяви тя. — Успях да дезактивирам вътрешната заключваща система за един час. Ако побързаме, ще успеем да се доберем до кораба ти и да се измъкнем от това място.

Хвана ме за ръката.

— Хайде!

— Чакай.

— Какво има?

— Преди да тръгнем, трябва да освободим робите.

— Оф, боже! Невъзможен си.

— Обещал съм.

— Колко струва обещанието пред един роб?

— За мене е важно — отговорих гневно.

10.

Отне ми време, но се справих. Спалното помещение на робите имаше отделен заключващ механизъм. Накарах Вера да ме заведе при главното контролно табло и да отвори вратите. Исках да намеря Хенк и да му кажа, но нямаше време. Надявах се робите сами да забележат. Бях направил каквото беше по силите ми. Сега с Вера бързо трябваше да се омитаме.

Хукнахме по коридорите, минахме през вратата на космодрума и влязохме в кораба. Запечатах вратата и се подготвих за отлитане. В следващия, ужасен момент от високоговорителите се чу мекият, но решителен глас на Седрик Смит:

— Нали няма да ни напуснеш толкова скоро, Флечър?

Дадох на Вера знак да се скрие, и пуснах монитора. На екрана се появи лицето на Губернатора.

— Съжалявам, че се наложи толкова бързо. Щях да ви кажа, но изоставам с графика.

— Дъщеря ми случайно да е при теб?

По дяволите, не знаех кой е по-добрият отговор: „да“ или „не“. Реших да кажа истината, защото той и без това сигурно я знаеше.

— Ще я заведа малко на пазар — изстрелях първата мисъл, която ми хрумна. — За това май не се беше сетил. Младите жени обичат да си купуват това-онова. Ще отидем на Земята за две седмици. После ще се върнем.

Наглостта ми явно го стъписа. Той се замисли за момент. Бях изключил магнитните котви, които държаха кораба към астероида. Вече започвахме да се отделяме.

— Много любезно, че така се грижиш за дъщеря ми, Флечър. Но не, благодаря, мога да се справя и сам.

Обърна се към контролния пулт и пръстите му бързо затанцуваха по клавиатурата. От платформата, върху която се намираше корабът ми, се издигнаха две механични ръце с големи куки. Веднага

предвидих какво ще стане. Куките щяха да сграбчат кораба, преди да се измъкна от обхвата им.

Вера се показа иззад пилотската седалка, където се криеше. Погледна право в монитора и закрещя:

— Ти винаги ми разваляш удоволствието! Никога не си ми давал каквото съм искала, дори когато бях малка. Мама означаваше много повече за мен, отколкото ти, а дори не си я спомням. Защо не ме оставиш на мира, татко. Купи ни някой хубав апартамент в Париж и ни остави да се забавляваме с Нед. Хайде, татко, защо не го направиш?

— Вера, с удоволствие бих ти дал всичко, което поискаш. Повярвай ми. Но не мога. Експериментите ми за издигане на човешката мисъл до ниво да се самоподдържа, са по-важни от живота на всеки отделен човек.

— Винаги казваш така — изкрещя тя.

— Защото това е истината. Много съжалявам, но не можете да си тръгнете.

— Излитаме, каквото ще да става — заявих аз.

Той поклати глава:

— Безпомощен си. Оръдията ти могат да нанесат повърхностни вреди на конструкцията, но нищо сериозно, което да не може да се поправи за кратко време. В ръцете ми си.

— Още не си ме хванал. Този корпус е направен от доста добра закалена стомана, специално подсилена. Не забелязах да имаш нещо, с което да я пробиеш.

— Не е необходимо да те разбивам. Има други начини. Мислил ли си например за ефектите на електричеството? Доктор Хана със сигурност може да те бомбардира с няколко милиона волта. Няма да ти бъде много приятно.

— На дъщеря ти също.

— Ако наистина я обичаш, ще я пуснеш да излезе, преди да нападнем кораба — заяви Смит.

— Никъде няма да ходя! — изкрещя Вера. — Оставам!

— Е, не смятам да те нападам освен в най-краен случай — добави Смит. — Имам предложение.

— Да чуем.

— Отворете люковете и се предайте, и двамата. В замяна ще станете пълноправни съдружници с мен и колегите ми. Няма да ви

задължавам с нищо друго, освен да останете на планетата, докато не се разберем, че можете да си тръгнете. Тук командвам аз и съм упълномощен да сключвам законни бракове. Можете да заминете за меден месец на някоя от съседните частни планети, стига капитан Лопес да дойде с вас, за да сме сигурни, че ще се върнете.

— Не ме устройва — отговорих аз.

— Съветвам те първо да помислиш. Може би трябваше да ти обясня всичко от самото начало, но не е толкова лесно. Освен това кой си ти, че да ти се оправдавам? Както и да е, поставихте ме пред свършен факт. Одобрявам връзката ви. Давам ви бащината си благословия. Преди това обаче ме изслушайте.

— Добре, казвай.

— Предполагам, че в твоите очи тази малка планета и това, което правя, е нещо лошо. Сигурно го възприемаш като безсърдечна експлоатация на по-слабите от по-силните.

— Това е доста точно определение. Сега да не би да ме убеждаваш, че не е вярно?

— Не. Но го правя с велика цел. Флечър, имаш ли представа какво можем да постигнем, ако накараме тази енергия да заработи както трябва.

— Ще натрупате много пари от патенти, предполагам.

— Това е долна мисъл, която не ти отива, дори изречена със сарказъм. Слушай, Флечър, сигурно ти е направило впечатление, че има огромно разминаване между интелекта на човечеството и това, което е постигнало досега. Нашите умове са способни да се спуснат в най-големите дълбини и да достигнат най-големите висоти, да създават безсмъртна поезия и да разгадаят най-сложните загадки на природата. В същото време ние живеем просто като едни цивилизовани животни. Временно постигаме мир. Но това скоро се променя, когато някоя от великите сили отново започне да завижда на друга или правителството се окаже неспособно да управлява. Историята на човечеството е пълна със социални конфликти и хаос. За всичко това има причина. Природата ни е дала две забележителни и противоречащи си качества. Индивидуалността, от една страна, и колективността, от друга. Ние се разкъсваме между нуждите на тези две противоположни качества. Нашият вид не притежава, или не е развил разума, необходим, за да оползотвори другите си дарби. Ние трябва да развием истинската сила

на разума си, било като телепатия, ясновидство или телекинеза. Ключът към по-мощния ум е в това, което правим тук с доктор Хана — да свържем много човешки умове, за да работят в синхрон. Досега в историята на човечеството не е провеждан такъв експеримент — група умове да се съсредоточат заедно в състояние на емпатия, за да създадат нещо. Дори първоначалните ни успехи са съдбовни за човечеството. Развием ли напълно метода си, хората ще са в състояние да работят заедно, за да подобрят положението си и да изследват други измерения.

— Това, което правиш, не е честно спрямо онези хора!

— Така е, разбира се. Но ако идеите ми са правилни, след сто години хората ще ни уважават като велики учени и човеколюбци, а психоробите — като мъченици за освобождаването на човечеството.

— Жалки оправдания!

— Прав си, Флечър, прав си. Но вратата към бъдещето е тук, на Манитори. Каня те да се върнеш при мен с дъщеря ми, да забравиш тесногръдите си притеснения или да ги пренебрегнеш поне за малко и да работиш с мен за напредъка на цялото човечество.

— Какъв е другият вариант?

— Няма друг вариант. Помисли добре, Нед.

Губернатора се усмихна великодушно и махна на някого. На монитора се появи слуга с бели дрехи. Носеше поднос с чаша вино. Когато Смит посегна към нея, тя изчезна.

11.

— Каква наглост! — изкрещя Губернатора. — Кой отговаря за домашните съдове? Къде са стражите?

На екрана видях как няколко души зад него се разтичаха по коридори и стълбища. Изглеждаха ужасени. Тогава се досетих какво става. Психоробите бяха забелязали, че вратите са отключени. Изведнъж всичко започна да се разпада.

Надзирателите се опитваха да възстановят реда. Нахвърлиха се с юмруци и камшици върху работниците, които прииждаха по коридорите. На мнозина обаче им се случваха неприятни неща. На едно място изчезваше част от коридора и някой пазач пропадеше с писъци, за да се разбие в металните недра на станцията. Другаде се отваряше дупка в пода. Някъде падаха парчета от тавана. Психоробите вече не поддържаха действителността с усилията на ума си. Светът на Манитори се разпадаше.

Някои надзиратели пропадаха в пропасти, които не би трябвало да са там. Изкуствените конструкции на Манитори изчезваха, само мъртвото скално тяло на планетата оставаше.

Последната групичка пазачи и надзиратели се опита да заеме позиция в горната ябълкова градина. Но робите безгрижно я оставиха да се срине и мъчителите им полетяха към хладна лунна повърхност долу.

Зелените хълмове на Манитори изчезнаха и на тяхно място останаха само купчините застинала лава, които бяха закривали. Смит побягна от къщата, която започна да изчезва зад него. Обърна се, за да види с ужас, как от прекрасното имение остава само бараката, от която бе започнал, а след това и тя изчезна. Хукна през безупречно поддържаната морава и отначало не можах да разбера къде иска да избяга. После видях, че се опитва да се добере до някаква конструкция в другия край на малкия свят.

Беше космически кораб, може би готов за аварийно излитане. Преди да го достигне обаче, част от вътрешния скелет на базата се

разпадна и земята под краката на Смит започна да изчезва на сегменти, като гигантски парчета от мозайка. Той пропадна през образувалата се дупка и отворил уста в безгласен писък, се понесе в безвъздушното пространство. Сетне спря да се напъва и остана бавно да се рее сред космически отломки между астероидите.

Един по един архитектурните елементи на Манитори изчезваха.

Хълмовете престанаха да съществуват, облаците се изпариха. Действителността, която Смит се опитваше да скрие, отново изпъкна на преден план под безжалостната светлина на звездите.

Астероидът започна да се свива. Корабът ми изведнъж се отдели и аз предпазливо го насочих към открития космос сред дъжда от скални късове.

— Да се махаме, Нед — каза Вера. — Карай към Земята.

Въведох необходимите данни. Тя се настани в креслото на втория пилот.

— Земята е нашето място. Искам да живеем в Париж, да ходим на екскурзия в Ню Йорк, Рим, Рио и Лондон. Искам да имам деца от теб. Ще имаме достатъчно пари. Парите на татко. Аз ще ги наследя. Можем да живеем чудесно! Нали и ти го искаш?

Кимнах, твърде вцепенен и шокиран, за да кажа нещо. Мислех си за проекта „Манитори“ и защо се беше провалил. Смит бе допуснал една грешка, характерна за богатите. Мислеше си, че може да купи всичко, дори човешкия ум. Работеше в грешна посока. Държеше против волята им петдесетина психороби и не му стигаха. Правилният начин бе да привлече доброволци, да плаща заплати или да отстъпи дялове, да организира работа на смени и достатъчно развлечения за свободното време. С четири-петстотин души нещата щяха да потръгнат, системата щеше да се поддържа сама. Така щеше да постигне целта си — съзнание, без да има нужда от материално тяло, което да го поддържа. Чисто съзнание! С такова хората биха живели като богове!

И така, докато пътувахме към Земята и Вера си мечтаеше за Париж и за деца, аз вече обмислях как да събера двеста-триста души, готови да посветят цялото си внимание на едно велико начинание.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.